

Stappenplan #lesopafstand: wat u kunt doen nu scholen (grotendeels) dicht moeten

versie 0.8, 15 maart 2020

Vooraf

- Leren op afstand is een noodoplossing nu veel leerlingen niet meer naar school kunnen komen.
- Het goed invulling geven aan deze vorm van onderwijs is complex en vraagt veel van leraren. Bovendien moeten de leermiddelen op orde zijn evenals de infrastructuur: thuis en op school. Maak daarom vooral gebruik van de ict-voorzieningen die u al in huis heeft en de leermiddelen die u reeds gebruikt.
- Neem de tijd die noodzakelijk is afwegingen te maken, deze te implementeren en leraren ruimte te geven om zich hierop voor te bereiden. Er zijn verschillende partijen die u hierbij kunnen ondersteunen. Dit kan betekenen dat u niet direct start met het leren op afstand en deze tijd gebruikt voor de voorbereiding.

Met dit stappenplan, via Kennisnet en via www.lesopafstand.nl bieden we ondersteuning bij het zo goed mogelijk inzetten van leren op afstand. Dit is een eerste versie. We zullen deze informatie blijven aanvullen.

Stap 0: inventariseer waar u staat

Voordat u van start kunt gaan met het anders organiseren van het onderwijs is het belangrijk goed te weten wat uw uitgangssituatie is.

- Hebben alle leerlingen en leraren toegang tot een device? Wat weet u over de specificaties? Beschikken ze over een microfoon en webcam? Is de internetverbinding goed genoeg om eventueel gebruik te maken van video?
- Welke samenwerkingsomgeving(en) heeft uw school nu? Denk daarbij aan de omgeving van uw netwerkleverancier (po) of de ELO of het Leerlingvolgsysteem (vo en mbo), maar ook aan Google Suite for Education of Microsoft Office 365.
- Welke (digitale) leermiddelen heeft u op uw school? Wat is er nodig om deze ook vanuit huis toegankelijk te maken?
- Bedenk dat les op afstand veel van uw leraren en ict-coördinatoren vraagt. Overweeg of zij direct invulling kunnen geven aan leren op afstand of dat het nodig is om hen even de tijd te geven om zich hierop voor te bereiden. Informeer leerlingen en hun ouders over de nieuwe situatie.

Communiceer naar leraren, leerlingen en ouders wat u van plan bent, wanneer u een start gaat maken met #lesopafstand en wat u van hen verwacht.

Stap 1: ict-voorzieningen om samen te werken en te leren

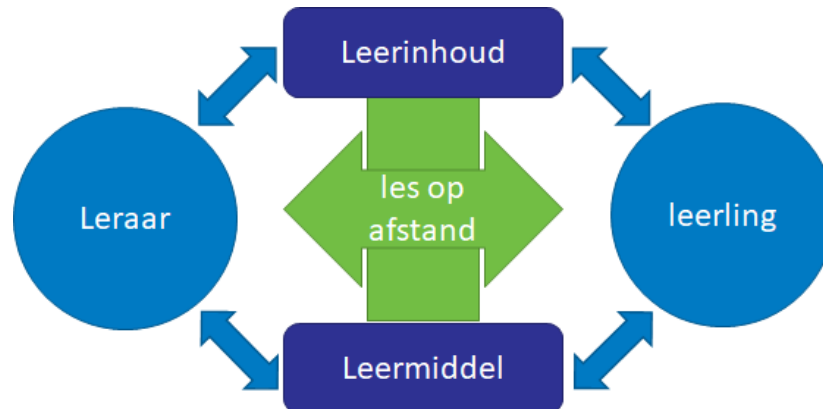
Verschillende ict-middelen kunnen u helpen om ook als de meeste leerlingen thuis moeten blijven toch samenwerking en samen leren mogelijk te maken.

- Ga bij de inrichting van de ict-voorziening uit van uw huidige infrastructuur.
 - ◆ devices: houd rekening met de beschikbaarheid van devices bij de leerlingen thuis en op school. Denk na over hoe u omgaat met leerlingen (en leraren) die geen device hebben.
 - ◆ samenwerkingsomgeving: veel scholen hebben een contract met [Microsoft](#) of [Google](#).
 - ◆ leeromgeving: ook de leeromgeving biedt mogelijkheden voor communicatie, documenten delen en samenwerking. Ook hier kunt u gebruik van maken.
- Kijk welke aanvullende ondersteuning uw it-leveranciers, software-leveranciers, educatieve uitgevers en schoolleveranciers/distributeurs bieden.
- Informeer leraren over welk platform(en) u gebruikt.

Op www.lesopafstand.nl ontsluiten we informatie over leveranciers en de (extra) ondersteuning die zij bieden. Dit overzicht zal komende dagen worden uitgebreid.

Stap 2: richt de leersituatie zo goed mogelijk in

Ook bij #lesopafstand gaat het erom dat de leersituatie zo goed mogelijk is ingericht. Hoe wordt het contact tussen leraren en leerlingen georganiseerd? Welke leerinhoud kan met welke leermiddelen worden behandeld?

- Leraren kunnen ict-middelen gebruiken of op andere manieren het onderwijsleerproces vorm te geven. Als zij dit nog niet gewend zijn is het belangrijk hen hierbij te ondersteunen. Op www.lesopafstand.nl vindt u informatie en concrete tips. Maak vooral gebruik van leermiddelen waar leraren en leerlingen mee bekend zijn. Snel nieuwe leermiddelen inzetten is niet zo eenvoudig. *Als u toch kiest voor andere toepassingen kijk dan wel of deze voldoen aan de AVG.* Op privacyconvenant.nl vindt u een overzicht van leveranciers die het privacyconvenant hebben ondertekend. Meer informatie vindt u op aanpakibp.kennisnet.nl.
- Kies eventueel voor een beperkt aantal vakken om mee te beginnen.
- Uiteraard kunnen leerlingen ook zelfstandig werken, bijvoorbeeld aan een werkstuk of met adaptieve leermiddelen.
- Laat leerlingen niet de hele dag achter de computer zitten, wees creatief en maak gebruik van de creativiteit van leerlingen zelf. Laat ze ook op papier werken (dit kunnen ze eventueel daarna fotograferen en delen met de leraren).
- Zorg ervoor dat uw leraren ergens vragen kunnen stellen. Via www.lesopafstand.nl zullen we vragen en antwoorden met elkaar delen. Er zijn ook veel partijen (onderwijsbegeleidingsdiensten en zelfstandige onderwijsadviseurs) die u en uw leraren kunnen ondersteunen, maak vooral gebruik van bestaande relaties.

#samensterk: Op www.lesopafstand.nl worden concrete tips en voorbeelden gedeeld.

Stap 3: volg de ontwikkelingen op uw school en stel bij waar nodig

- In de komende weken wordt veel gevraagd van leraren, leerlingen, ouders en onderwijsprofessionals. Het is van belang om de ontwikkelingen op uw school te volgen en in te spelen op vragen.
- Het is nu nog niet duidelijk hoelang de scholen dicht blijven. Als dit een langere periode wordt is het goed om te onderzoeken hoe het leren op afstand kan worden verbeterd.

Dit stappenplan, de informatie over leren op afstand op kennisnet.nl (met name gericht op bestuurders, schoolleiders en beleidsmakers) en de meer concrete tips en handreikingen op www.lesopafstand.nl zullen de komende dagen verder worden aangevuld.

In onze [LinkedIn-groep](#) kunt u suggesties achterlaten en vragen stellen.